جام جم
رسانه
MEDIA
۷
یکشنبه ۱۲ آذر ۱۴۰۲ شماره ۶۶۴۸

«چند روایت معتبر» از مالباختگان در شبکه ۲

جدیدترین قسمت فصل سوم «چند روایت معتبر» با موضوع «مالباختگان» روانه آنتن شبکه دو خواهد شد. فصل سوم این برنامه با محوریت پرداختن به چالش‌های اجتماعی، سعی دارد از مشاغل و افرادی که کمتر دیده‌شده و مورد توجه قرار گرفته‌اند، صحبت کند. به همین منظور جدیدترین قسمت این برنامه به مالباختگانی می‌پردازد که اموال خود را به نوعی از دست داده‌اند، ولی در حال حاضر جزو افراد موفق جامعه محسوب می‌شوند.

مهمانان این قسمت از برنامه آقایان موسی شریفی، خالد آبادی، مولایی و کارگری هستند که از خاطرات خود درخصوص چگونگی وقوع این اتفاق‌ها بیان خواهند کرد. یکی از مهمانان برنامه، مالباخته بورس است؛ نفر بعدی ۱۷ بار ورشکست شده و الان جزو افراد میلیارد است؛ نفر سوم زنبورداری داشته و اصل ورشکستگی کارش از آنجا شروع شده و نفر آخر شخصی است که فرمولی اختراع کرده و برایش هزینه کرده، ولی به دلیل تصادف و رفتن به کما، حافظه‌اش را از دست می‌دهد. مهمان ویژه این برنامه، آقای نقره‌کار، فردکارآفرینی است که دو بار کارآفرین نمونه سال شده و در حوزه آموزش هم فعالیت دارد. برنامه چند روایت معتبر کاری از گروه اجتماعی اقتصادی شبکه دو به تهیه‌کنندگی و کارگردانی محمدهادی خفاجی است که جدیدترین قسمت آن با موضوع مالباختگان، امروز ساعت‌های ۱۳ و ۳۰ دقیقه و ۱۷ و ۵۵ دقیقه از شبکه دو پخش خواهد شد.

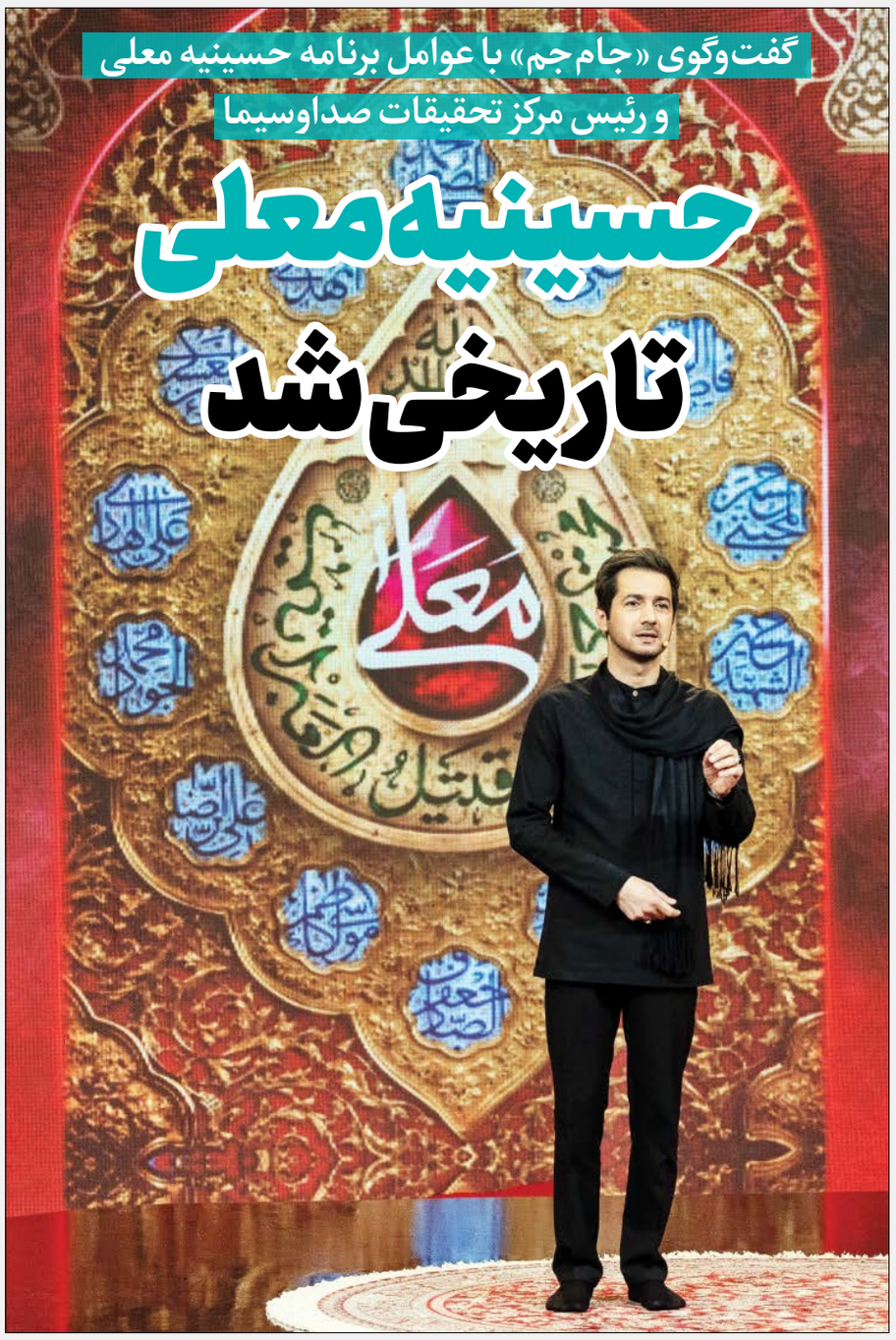

زینب علیپور طهرانی
سپیده اشرفی
گروه رسانه

اینجا حسینیه‌ای به وسعت ایران است؛ حسینیه‌ای که فرهنگ‌های مختلف را در خود دارد و کلمات همه یک سمت و سو است تا فرهنگ حسینی و روضه‌خوانی را زنده نگه دارد. نام حسینیه برای هر ایرانی و مسلمانی که با عزای حسین(ع) بزرگ شده باشد، ترکیب همان کتیبه‌ها و اشعاری است که اشک روضه را روانه می‌کرد و نام حسین(ع) و خاندانش را جاودان نگه می‌داشت. حالا یک سالی است که حسینیه معلی توانسته خاطرات این عزای خاندان امام حسین(ع) را زنده کند و فرهنگ روضه‌خوانی، نوحه‌خوانی و هیات‌داری را ترویج دهد. سرتاسر این حسینیه را که نگاه کنی، خبری از دوربین نیست و همین مشخص نبودن دوربین در حین ضبط، خلوص شرکت‌کنندگان را دوچندان می‌کند. شرکت‌کنندگانی که می‌آیند تا مداحی و سرود خود را در وصف خاندان حسینی بیان کنند و نظرات مادحین حاضر در برنامه را بشنوند. حسینیه معلی حالا به یک برند در برنامه‌های معارفی تلویزیون تبدیل شده و طبق اخبار رسیده، پرمخاطب‌ترین برنامه معارفی تاریخ تلویزیون ایران نام گرفته است. برنامه‌ای که طبق گفته رئیس مرکز تحقیقات صداوسیما، تمام رکوردهای مربوط به برنامه‌های دینی را شکسته و حتی از برنامه‌های سرگرم‌کننده نیز مخاطب بیشتری به دست آورده و آن‌طور که مدیرکل سنجش مخاطب مرکز تحقیقات گفته، بر اساس چندین سنجش که در طول پخش برنامه و پس از آن انجام شد، یکی از پربیننده‌ترین برنامه‌های سازمان و پرمخاطب‌ترین برنامه معارفی تاریخ صداوسیما نام گرفته است. حسینیه معلی در فصل قبلی خود توانست یک نمایش متفاوت از فرهنگ عزاداری شهرهای مختلف را نشان دهد و به گونه‌ای موفق بود که محسن برمهانی معاون سیمای رسانه ملی از آن با عنوان یک دستاورد بزرگ یاد کرده بود. حسینیه معلی حالا به ایستگاه تازه خود رسیده و مراحل پیش تولید را پشت سر می‌گذارد تا برای ایام شعبان روانه آنتن شود. گفته می‌شود که نجم‌الدین شریعتی، مجری این فصل از حسینیه معلی خواهد بود تا سکان این برنامه پرمخاطب را دوباره در دست داشته باشد.

فصل جدید برای شعبانیه

سعید ستودگان، در گفت‌وگو با جام‌جم درباره سری جدید برنامه حسینیه معلی که برای اعیاد شعبانیه تولید می‌شود، می‌گوید: هنوز کار کلید نخورده و احتمالا از دی ماه وارد مرحله تولید خواهیم شد. ضمن این‌که هنوز داورها مشخص نشده‌اند. فقط نجم‌الدین شریعتی به عنوان مجری، حضورش در کار قطعی شده است.

وی می‌افزاید: ما با شروع حسینیه معلی سعی کردیم محور اول ساخت برنامه برای‌مان خلاقیت و نوآوری باشد. یعنی به گونه‌ای باشد که بتواند مخاطب را با خودش همراه کند و از آن کلیشه‌های قدیمی فاصله بگیرد. همچنین بتواند رنگ و لعاب جدیدی را با برنامه معارفی در ایام خاصی از سال به آنتن بدهد. ایامی که همه منتظر پخش برنامه‌های معارفی با محوریت ماه محرم و عزاداری برای سیدالشهدا هستند. به همین دلیل طراحی حسینیه معلی خلاقیت بود که از این خلاقیت بازخورد و نتیجه خوبی هم گرفتیم.

ستودگان در بخش دیگری از این گفت‌وگو درباره دلیل موفقیت این برنامه و ویژگی‌های آن هم عنوان می‌کند: به نظرم خلاقیت و نوآوری که سال‌ها در ساخت برنامه‌های معارفی از آن غافل شده بودیم، باعث شد که حسینیه معلی با اقبال خوبی روبه‌رو شود و مورد توجه مردم قرار بگیرد.

این تهیه‌کننده درباره چگونگی ساخت برنامه‌های جذاب معارفی برای مخاطبان جوان و نسل امروز، توضیح می‌دهد: شناخت ذائقه مخاطب در برنامه‌سازی معیار بسیار مهمی است. این که برنامه‌ساز بداند حرفی را که می‌خواهد بزند، باید در چه فرمی برای مخاطب تولید کند تا برای او جذاب و قابل پذیرش باشد. بنابراین هر برنامه‌سازی در هر حوزه‌ای که فعالیت می‌کند، باید ذائقه مخاطبانش را بشناسد. شما اگر بتوانید خلاقیت را در یک برنامه وارد کنید، یعنی طراحی خلاقیت، قوی باشد، خودش باعث تولید یک ژانر می‌شود. حسینیه معلی، یک ژانر برنامه‌سازی را پایه‌گذاری کرد.

نوید شگفتانه‌ها

سیدبشیر حسینی، استاد دانشگاه و پژوهشگر که با برنامه حسینیه معلی نیز همکاری داشته در این باره می‌افزاید: دکترای من فرهنگ و ارتباطات است. با این حال یک سال و اندی است که برای حسینیه معلی پژوهش می‌کنم و مواردی را با چشم خودم از کشورمان دیدم که تا به امروز نه دیده و نه شنیده بودم و بسیار شگفت‌زده شدم. لذا از همین حالا برای مخاطبان این برنامه در سری جدید نوید شگفتانه‌های بسیاری را می‌دهم. ضمن این که معتقدم می‌توان برنامه‌های معارفی خوب با رویکرد تازه از جنس حسینیه معلی ساخت که تا این حد مورد توجه قرار بگیرد.

حسینی درباره سری جدید برنامه بیان می‌کند: سری جدید برنامه که دراعیاد شعبانیه پخش می‌شود. ساختار وپلتفرم برنامه همین شکل است. یعنی حضور مجمع‌الذاکرین است و مقابل آنها آیین‌ها و اجراهای اهل بیتی و لیکن با رویکرد شادی خواهیم داشت. تا امروز به ۱۹ استان هم به صورت حضوری سر زده‌ایم و قرار است به همه استان‌ها سر بزنیم و طبیعتا تلاش‌مان این است که با تیم برنامه‌سازی آیین‌های شادی را شناسایی کنیم و برای‌شان طراحی برنامه انجام بدهیم. برخی آیین‌ها به دلایل مختلف در قاب رسانه نمی‌گنجد. از این رو هرکدام را که بتوانیم در این قالب تعریف کنیم در سری جدید حسینیه معلی خواهید دید. ضمن این که ما آیین‌های بسیاری داریم که شاید کمتر به گوش‌تان خورده باشد. از این رو در سری جدید با برخی آیین‌هایی روبه‌رو خواهید شد که شاید اصلا با آنها آشنایی نداشته باشید.

نظرسنجی و اثرسنجی برنامه‌های شاخص

شاید برای بسیاری درباره روند نظرسنجی‌ها پرسش پیش بیاید. محسن شاکری‌نژاد، رئیس مرکز تحقیقات صداوسیما درباره نظرسنجی‌های روتین و همچنین نظرسنجی برنامه‌های شاخص تلویزیون به جام‌جم می‌گوید: ما برنامه‌های شاخص هر شبکه را که تداوم دارد، از معاونت سیما می‌گیریم و هر ماه از مردم درباره آنها نظرسنجی می‌کنیم. ضمن این‌که هر فصل هم کلیت مخاطبان را به صورت تبلتی می‌سنجیم. شیوه تبلتی نسبت به شیوه تلفنی سخت‌تر و هزینه بالاتری دارد. اما داده‌های دقیق‌تری به ما می‌دهد. در این شیوه به جای این‌که ما با منازل مردم تماس بگیریم، پرسشگر ما به در منازل مراجعه می‌کند که بر اساس نقشه و اطلاعات مرکز آمار ایران است. پرسشگر در این روش در تهران و سراسر کشور و همه استان‌ها با مراجعه به در منازل، در مورد کلیت برنامه‌های صداوسیما می‌پرسد. این نظرسنجی در همه استان‌هایی که مراکز صداوسیما دارند اتفاق می‌افتد. زیرا در این استان‌ها که مرکز صداوسیما دارند، واحد پژوهش و پرسشگر هم وجود دارد.

شاکری‌نژاد همچنین می‌گوید: این کار روتینی است که ما انجام می‌دهیم اما در مورد کارهای دیگری که این مرکز انجام می‌دهد باید بگویم که ما برنامه‌های خاص را به صورت مستقل می‌سنجیم. مثلا فهرست برنامه‌های شاخص را که از شبکه سه می‌گیریم، برنامه «حسینیه معلی» در بین آنهاست که به صورت جداگانه برایش نظرسنجی می‌کنیم. ضمن این‌که با توجه به دوره تحولی جدید که به ما ابلاغ شده، در کنار نظرسنجی برنامه‌های شاخص، سراغ اثرسنجی آنها هم می‌رویم که این اثرسنجی به شیوه‌های مختلفی انجام می‌شود. یعنی به صورت پیش آزمون و پس آزمون کار می‌شود. یعنی قبل از این‌که برنامه‌ها شروع به پخش شوند، اهداف این برنامه را از دوستان‌مان در طرح و برنامه در معاونت سیما دریافت می‌کنیم و تبدیل به پرسشنامه می‌شود و سراغ مردم می‌رویم تا ببینیم آگاهی مردم از اهداف و موضوع آن برنامه که سازندگانش مدنظر دارند، چقدر است. بعد از پخش برنامه هم باز سراغ مردم می‌رویم تا ببینیم آن برنامه چقدر توانسته به آنها آگاهی بدهد.

وی در این باره بیان می‌کند: برنامه «حسینیه معلی» را مثال می‌زنم. این‌که مردم می‌دانند حر در تعزیه لباس زرد می‌پوشد یا نه. بعد از پخش برنامه که سراغ مخاطبان می‌رویم، متوجه می‌شویم که آیا مردم از طریق این برنامه متوجه این موضوع شده‌اند یا نه. این پیش آزمون و پس آزمون است. کار دیگری که انجام می‌دهیم و «حسینیه معلی» هم به این سبک انجام شد، روش بیننده و غیر بیننده است. یعنی اگر بیننده‌ای این برنامه را دیده باشد و مخاطب آن باشد، یک سری سؤال از او پرسیده می‌شود. سراغ عده دیگری هم می‌رویم که این برنامه را ندیده باشند و از آنها هم سوالاتی می‌پرسیم. یعنی تفاوت آگاهی کسانی که این برنامه را دیده‌اند با آنهایی که ندیده‌اند در برخی موضوعات وجود دارد که جزو اهداف تولید این برنامه بوده است. کار دیگری که در کنار پیش آزمون و پس آزمون انجام می‌دهیم خوانش مخاطب است. مثالی در این باره می‌زنم. مثلا گروه تولید می‌گوید هدف‌مان از تولید این برنامه این است که هویت ملی را تقویت کنیم. بعد ما سراغ مخاطب می‌رویم و سوالاتی می‌پرسیم آیا برداشت او از این برنامه همان چیزی است که مدنظر سازندگانش بوده است یا نه؟

دیده شدن برنامه حسینیه معلی

درنگ

رئیس مرکز تحقیقات صداوسیما در بخشی از این گفت‌وگو درباره نظرسنجی مخاطبان تلویزیون می‌گوید: مصرف تلویزیون از مصرف تلویزیون کاملا متفاوت است. به این معنا که در تلویزیون کاملا با کسانی مواجه هستیم که کاربر هستند و این کاربر بودنشان کاملا رصد می‌شود. یعنی هر بار که وارد تلویزیون می‌شوند، به میزان دیده شده‌ها افزوده می‌شود. لذا اینها می‌تواند یک سری خطوط کلی به ما بدهد. مثلا طبق بررسی که انجام می‌دهیم ممکن است «حسینیه معلی» به نسبت بقیه برنامه‌ها بیشتر دیده شده باشد. اما الزاما به این معنا نیست که در فضای برودکست هم مخاطبی که تلویزیون می‌بیند، از همان الگوها پیروی کند. ما دیده‌ایم که بعضا تماشای برخی محتواها یا مثلا سریالی در تلویزیون بالاتر بوده است. اما در تلویزیون سریال دیگری بیشتر بازدید داشته است. از طرفی ممکن است یک نفر سریالی را از تلویزیون به اتفاق خانواده‌اش نگاه کند. اما استفاده از تلویزیون یک چیز فردی است. بنابراین آمارها متغیر است.

سپیده اشرفی | گروه رسانه

۳ اسیر در قاب شبکه افق

برنامه «به افق فلسطین» در مدتی که روی آنتن رفته تا تحولات غزه را پوشش دهد، توانسته با یک خلاقیت ویژه، حرف تازه‌ای برای گفتن به مخاطب داشته باشد. حرف‌هایی که دیگر محدود به پوشش تحولات نمی‌شد و تحلیل این وقایع در کنار مصاحبه با افراد نزدیک، صحنه‌ها و خبرنگاران را هم شامل می‌گردید. به‌عنوان‌مثال بعد از چند روز آتش‌بس اعلام‌شده، این برنامه تلاش کرد با برخی اسرای آزادشده فلسطینی گفت‌وگوی اختصاصی داشته باشد که در نوع خود در یک برنامه زنده، کم‌سابقه بود. ازجمله این افراد می‌توان به بانوی آزاده فلسطینی اشاره کرد که در این گفت‌وگو گفته بود: تا وقتی صهیونیست‌ها در سرزمین ما هستند مقاومت ادامه دارد. من در سرزمین‌های اشغالی دستگیر و به هفت سال حبس محکوم شدم. صهیونیست‌ها مدعی بودند که من قصد حمله به یک شهرک‌نشین را داشته‌ام. من یک‌سال‌ونیم از دوران محکومیتم را گذرانده بودم. ملت فلسطین، همگی مقاوم هستند و این فرهنگ در خون آنها جریان دارد تا وقتی که رژیم صهیونیستی در سرزمین‌مان حضور دارد. صهیونیست‌ها در زندان به من و سایر زنان فلسطینی هتک حرمت می‌کردند، مردان هر وقت که می‌خواستند وارد قسمت زنان می‌شدند، شکنجه‌مان می‌کردند و با پا روی ما راه می‌رفتند. از جمهوری اسلامی و مردم عراق به‌خاطر حمایت‌های‌شان تشکر می‌کنم، ان‌شاءا... غزه و تمام سرزمین‌های اشغالی آزاد خواهند شد.

اما مصاحبه دیگر، با فاطمه بکر ابوشلال، زن فلسطینی دیگری بود که از اسارت رژیم صهیونیستی آزاد شده بود. او در گفت‌وگوی اختصاصی با شبکه افق گفته بود: بعد از طوفان الاقصی هر روز کتک‌مان می‌زدند. چهار ماه به‌صورت اداری بازداشت بودم که سه ماه آن را گذرانده بودم، هیچ اتهامی وجود نداشت و بدون دلیل بازداشت شدم. شرایط زندانیان فلسطینی قبل و بعد از جنگ اخیر بسیار متفاوت است و بعد از جنگ، بدتر شد؛ در اولین روز رادیو و تلویزیون را جمع کردند و حتی وسایل پخت‌وپز را هم گرفتند. در طول جنگ، هر روز وارد بندها می‌شدند، کتک‌مان می‌زدند و گاز اشک‌آور شلیک می‌شد. ۳۷ زن و بیش از ۸۰ نوجوان در بازداشتگاهی که من بودم حضور داشتند البته تعداد مجموع اسرای فلسطینی به ۷۰۰۰ نفر می‌رسد. اعضای خانواده‌ام هنگام آزادی من خوشحال بودند ولی خوشحالی همراه با ناراحتی، چون بهای سنگینی پرداختیم، بهایی به ارزش خون شهدا.

مصاحبه سوم شبکه افق که برنامه به افق فلسطین داشت، با پدری بود که تصویر به‌آغوش‌کشیدن فرزند شهیدش در شبکه‌های اجتماعی ترند شده بود. او در این مصاحبه گفته بود: خوابیده بودیم که بمباران شروع شد و با صدای انفجار بزرگی از خواب بیدار شدیم، فرزندانم را صدا می‌زدم ولی چیزی نمی‌شنیدم؛ در را شکستم و سعی کردم یکی از بچه‌ها را از زیر آوار بیرون بکشم، استخوان‌هایش شکسته بود ... . همسایه‌ها به کمک آمدند تا آوارها را برداریم. یکی از بچه‌ها نیمه‌جان بود که با تنفس مصنوعی به زندگی برگشت؛ میسا هم با احیای قلبی نجات پیدا کرد و احمد هم به لطف الهی زنده ماند. ما در منطقه امن زندگی می‌کردیم و یک کیلومتر از وادی غزه فاصله داشتیم ولی ارتش صهیونیستی خانه‌مان را بدون هشدار بمباران کرد.

همه این مصاحبه‌ها با توجه به تازگی و اطلاعات دقیقی که برای مخاطبان داشت، توانست توجه بسیاری را به خود جلب کند و باید این را برگ برنده برنامه به افق فلسطین دانست.

مسابقه «شکوفا» آماده ضبط شد

مسابقه بزرگ تلویزیونی «شکوفا» با اجرای امین زندگانی با پایان پیش‌تولید، در روزهای آتی وارد مرحله ضبط و تصویربرداری می‌شود. متولیان این مسابقه به‌تازگی با شرکت‌های دانش‌بنیان و متقاضیانی که برای حضور در برنامه ثبت‌نام کرده بودند، نشستی برگزار کردند و درباره خروجی طرح‌های رسیده خبر دادند. ۴۰۰ طرح و ایده از طرف این شرکت‌ها دریافت شد که با ارزیابی توسط حامیان برنامه، ۷۸ طرح برای حضور در مسابقه انتخاب شدند. حضور شرکت‌ها در مسابقه شکوفا صددرصد رایگان بوده و هیچ هزینه‌ای از آنها دریافت نخواهد شد. این برنامه در ۲۶ قسمت تهیه خواهد شد که در هر قسمت، سه تیم حضور داشته و به معرفی محصول خود می‌پردازند. گروه داوری متشکل از چهار داور، با ارزیابی دقیق طرح‌های ارائه شده در هر برنامه، در نهایت یک تیم را به‌عنوان برگزیده نهایی انتخاب می‌کنند که روی یکی از سکوهای تامین مالی جمعی (مورد تایید فرابورس) قرار می‌گیرد و عموم مردم با سرمایه‌های خرد خود می‌توانند در طرح برگزیده مشارکت کنند. شکوفا اوایل دی از شبکه یک سیما پخش می‌شود.

«میراث سمی» آماده نمایش شد

پوستر مستند «میراث سمی» که روایتی از بزرگ‌ترین شرکت شیمیایی جهان است، منتشر شد. این مستند به نویسندگی و کارگردانی علیرضا حسنی به عنوان تازه‌ترین محصول مرکز مستند سوره آماده نمایش شد و به زودی از رسانه ملی روی آنتن می‌رود. همزمان از پوستر این اثر که روایتی از میراث سمی بزرگ‌ترین شرکت شیمیایی جهان است، با طرحی از سینا رعیت دوست رونمایی شد. این اثر ۶۰ دقیقه‌ای ماجرای ظهور بزرگ‌ترین شرکت تولیدکننده آفت‌کش را که منجر به مرگبارترین فاجعه صنعتی تاریخ و کشته شدن بیش از ۲۵ هزار نفر از مردم شهر بوپال در کشور هند شده است، روایت می‌کند. میراث سمی، روایتی از تلاش بازماندگان برای رسیدن به حقیقت، غرامت و پاکسازی مناطق آلوده شده در پیچ و خم عدالت است. عوامل این مستند عبارتند از: نویسنده، کارگردان و تدوینگر: علیرضا حسنی، پژوهش: حامد سهیلی، بازنویسی متن: محسن صدر، سرپرست آرشیو: یونس شاه‌بختی، گروه آرشیویابی: محمدعلی قایینی‌نژاد و پویافراتی، مترجم: علیرضا مهرجو، گوینده متن: محمد هدایتی، صداگذار: محمدحسین ابراهیمی، مدیر تولید: عرفان براتی، طراح گرافیک: سینا رعیت دوست و طراح تیتراژ: سید صادق فلاحی که محصول مرکز مستند سوره است.

آقای خورشید

مریم فلاح: شروع کارتون با کنار رفتن پرده نمایش توسط یک نمایش‌نویس شروع می‌شد. با کنار رفتن پرده شاهد ساعتی بودیم که از لحظه خلقت داشت کار می‌کرد. این ساعت توسط منظومه شمسی که پدر زمان بود کوک شده بود. پدر زمان را در شکل و شمایل پیرمردی با موها و محاسن سپید رنگ می‌دیدیم با تبری در دست! چهره درهم و بداخلاقش او را شبیه یک روح عصبانی کرده بود. نمایش‌نویس برای نوشتن نمایشنامه‌اش احتیاج به توضیحات خورشید به‌عنوان بزرگ‌ترین ستاره منظومه شمسی داشت، البته پدر زمان مخالف تخلیه اطلاعاتی خورشید بود و اصرار داشت نویسنده هر اطلاعاتی که می‌خواهد را باید از دانشمندان بگیرد اما خورشید که عاقل‌تر نشان می‌داد همکاری خوبی داشت. او اطلاعات کاملی از لحظه طلوع تا غروب خودش می‌داد. حتی درباره عقاید خرافی که انسان‌ها نسبت به او داشتند هم صحبت می‌کرد.

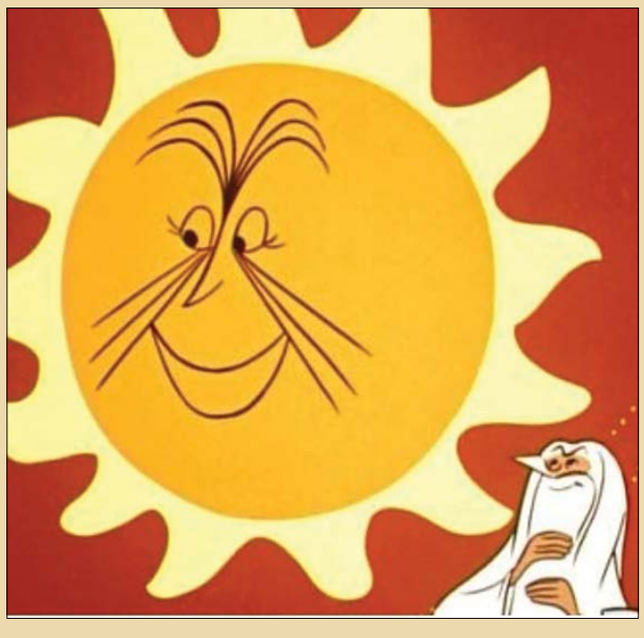

کیوآرکد را اسکن کنید